

— Δός μοι τὰς ἐφημερίδας τῆς ἐσπέρας.

— Ποίας;

— Ὅλας! ὅλας ὅσας ἔχεις.

Οὗτος δὲ, ὡς ὑπὸ ἀναγωνιστικῆς βουλίας κατεχόμενος, λαμβάνει καὶ συμπύσσει ταύτας, πληροὶ τὰ θυλάκιά του, καὶ οὕτω φεύγει ἔχων ὅσας ἐφημερίδας δὲν δύναται νὰ ἀναγνώσῃ.

Ἡ ἐφημερίς εἶναι βεβαίως τὴν σήμερον, καθὼς ἔλεγεν ἡ κυρία Σάνδη, ἡ μεγίστη τῶν διανοητικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλ' ὅμως ὁ Βαλζάκ ἐν τῇ περιφώνῳ αὐτοῦ *Μεμορογραφία* περὶ τοῦ παρισινοῦ τύπου, μελέτη ὀλίγιστα γνωστῆ, ἣτις ἐδημοσιεύθη μετὰ μικρῶν γελοιογραφικῶν διὰ τοῦ περιουδικοῦ, ὅπερ ἔφερε τίτλον *Μεγάλη Πόλις*, λέγει ῥητῶς κατὰ τῶν συγχρόνων ἐφημεριδογράφων παρωρισμένος: «Ἀξίωμα: Ἐὰν ὁ τύπος δὲν ὑπῆρχε, περιττὴ θὰ ἦτο ἡ ἐφεύρσεις αὐτοῦ».

Κατ' αὐτὸν ὁ ἐφημεριδογράφος, ὁ κουφολόγος, ὁ νεολόγος, ὡς λέγει, εἶναι γένος φαρμακωρότερον τῆς ἐμπίδος, βεβαίως δὲ ὅτι ὁ Ἀβδούλ Καδὲρ ἔλεγε ποτε πρὸς τινὰ τῶν Γάλλων στρατηγῶν, ἐρωτῶντα τίνι τρόπῳ οἱ Ἀραβες ἐμάνθανον τὰς κινήσεις τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ: «Καὶ ὅμως κατασκόπων δὲν εἶχον χροσίαν, ἐπειδὴ τὰ πάντα ἀνεγίνωσκον εἰς τὰς γαλλικὰς ἐφημερίδας!» Αὕτη ἡ μόνη ἦτο κατὰ τὸν Βαλζάκ ἡ χρησιμότης τοῦ γένους τούτου τῶν λογίων, τῶν ἐφημεριδογράφων.

Καὶ ὅμως ἡ ἐνεστῶσα δύναμις τοῦ τύπου θὰ κατερέυσκε τὸν Βαλζάκ καὶ θὰ προσκάλει χαρμωσύνους παρ' αὐτοῦ κραυγὰς, ὅστις ἦτο μέγας φίλος τῆς ἰσχύος καὶ εἶχε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ ἐκσφενδονᾷ τὴν διάνοιάν του εἰς τὰ τετραπέρατα: οὕτω βεβαίως καὶ περὶ Ναπολέοντος ἐν τῇ Ἀγία Ἐλένη, ὅτι ἐπληξέ τὸ μέτωπον, μαθὼν περὶ τῶν ἀτμοπλοίων τοῦ Φούλτωνος: διότι κατὰ τὸν Βαλζάκ καὶ ὁ τύπος εἶναι ἀτμοπλοῖον διαπορθεύσεως τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας: ὥστε καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς ἀνθρωπίνης κομωδίας, παρορμώμενος ὑπὸ τῆς παντοδυναμίας τῆς ὑπερμεγέθους καὶ παμφάγου ταύτης μηχανῆς, τοῦ τύπου, ἐὰν ἔζη σήμερον, βεβαίως θὰ ἐγίνετο δημοσιογράφος, σατυριστῆς, ἐπικριτῆς. . .

Τίς κυβερνᾷ σήμερον; ἡ κοινὴ γνώμη. Τί δὲ τὸ ὄργανον τῆς κοινῆς γνώμης; ἡ ἐφημερίς. Τόπον εἰς τὴν ἐφημερίδα, διότι εἰς αὐτὴν ἀνήκει ὁ λόγος. Αὕτη λειοτριβεῖ καὶ κοσκινίζει τὰ ζητήματα πᾶν οὐδὲ τὸ βῆμα καλήσῃ αὕτη εἶναι ὁ πρόδρομος καὶ ὁ πρόσκοπος πάσης συζητήσεως: περὶ παντὸς ζητήματος αὕτη πρώτη φέρει τὰ ἐπιχειρήματα αὐτῆς, πάντες δὲ οἱ νόμοι διατυπῶνται πρῶτον ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἔπειτα ψηφίζονται ἐν τῇ Βουλῇ.

Ἄλλοτε αἱ ἐφημερίδες δὲν ἦσαν ὁποῖα τὴν σήμερον: διότι βεβαίως πολὺ ἀπέχουσι τὰ πρὸ ἐ-

κατὸν ἐτῶν εἰς μέγεθος παλάμης φυλλάκια τῆς *Μυστικῆς Ἀλληλογραφίας*, καὶ ἡ εἰς μέγεθος περιγύρου πύλου ἐκδιδομένη τότε «Ἐφημερίς τῶν Παρισίων» ἀπὸ τῶν νῦν μεγάλων ἐφημερίδων, αἵτινες συνδεόμεναι διὰ τηλεγραφικῶν συρμάτων καὶ τηλεφῶνων — περὶ ταχυδρομικῶν περιστρωῶν δὲν λέγομεν τίποτε — μετὰ τῶν κοινοβουλιῶν, μεταβιβάζουσιν εἰς ἐν μόνον αὐτῶν φύλλον εἰδήσεις ἐξ ὅλου τοῦ κόσμου. Ἄλλοτε ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς αὐλῆς, τῆς πόλεως, περὶ τῶν φιλοσόφων ἢ χορευτριῶν ἀπετέλουσαν ὅλον τὸ περιεχόμενον τῆς ἐφημερίδος, ἐνθ' σήμερον γίνεται λόγος περὶ πάντων, καὶ ὅμως δὲν λέγονται τὰ πάντα, οὐδὲ φαίνονται ἐπαρκῆ τὰ γραφόμενα: σήμερον ὁ τύπος κατέστη φοβερὸν ἐργαστήριον πληροφοριῶν, ἰδεῶν, εἰδήσεων, *λογόμυλος* ἀλέθων τὸ καθημερινὸν γέννημα, τὸν σίτον καὶ τὴν αἶσαν, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν μυλωθρὸν αὐτόν.

[Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ]

Δ**

ΑΙ ΦΥΛΑΚΑΙ ΕΝ ΒΙΕΝΝῃ

Σύνγραμμα καὶ τέλος: ἰδί σελ. 436.

Γ'

Ὁ δολοφόνος Χάκλερ. — Ἡ Βιέννα τῇ 6 π. μ. — Ἡ αὐλὴ τῶν πτωμάτων. — Προπαρασκευαί! θανάτου. — Ὁ Χάκλερ ἐν τῇ ἀγχόνῃ.

Ὁ Χάκλερ εἶχε δολοφονήσει τὴν μητέρα του! Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν τῆς ἐπισκέψέας μου ἔλαθον εἰδικὸν εἰσιτήριον ὅπως παραστῶ κατὰ τὴν ἀπαγχόνισιν τοῦ κακούργου τὴν ἐπιούσαν τὸ πρῶτ. Ἔθεσα τοὺς δείκτας τοῦ ἐξυπνητηρίου μου εἰς τὴν 5 π. μ., ἀλλ' ἐξύπνησα πολὺ ἐνωρίτερον. Διαλογιζόμενος ὅτι ἐμελλον νὰ παρασταθῶ μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸν θάνατον ἀνθρώπου, ἠσθάνομην τὴν κεφαλὴν μου συνταρασσομένην: συνεσφιγμένην δὲ ἔχων τὴν καρδίαν κατέβην ἀκούσας ἰσταμένην παρὰ τῇ θύρᾳ μου τὴν ἀμαξάν, ἣν ἀφ' ἐσπέρας εἶχον μισθώσει. Ὅταν ὁ θάνατος διέρχεται τόσον πλησίον σου, ἡ παγερὰ ἀναπνοή του σοὶ ἐμποιεῖ φρίκην.

— Εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Ἄλσερ, εἶπον εἰς τὸν ἀμαξηλάτην ῥιπτόμενος εἰς τινὰ γωνίαν τῆς ἀμάξης.

Διήλομεν ἔμπροσθεν τῆς μητροπόλεως, ἥτις ὠμοίαζε πρὸς μέλανα βράχον πελώριον ὑπερκειμενον τῆς πόλεως. Ἡ διαφανὴς πλάξ ἐνὸς τῶν ὠρολογίων αὐτῆς ἐδείκνυε τὴν ἕκτην ὥραν. Φανοί τινες τοῦ φωταερίου ἀνημμένοι ἔτι διέσχον λάμπει: ἐρυθρὰς, ὁμοίας πρὸς αἵματηρὰ δάκρυα, ἐπὶ τοῦ πυκνοῦ καὶ βαρέος μανδύου τῆς νυκτὸς συρομένου ἔτι κατὰ γῆς. Ἡ πόλις εἶχεν ὄψιν σκυθρωπὴν καὶ ζοφερὰν ἐν τῇ νεκρικῇ αὐτῆς σιγῇ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκότους, ὅπερ ἐκάλυπτε πᾶσαν γωνίαν καὶ πᾶν κοίλωμα ὡς καπνὸς ἢ πυκνὴ ὀμίχλη. Ἐν ποσοῦτῳ σιγῇ διέτρεχον κατὰ μῆκος τῶν οἰκιῶν ἀψορητὴ ὡς ἀπέραντος σειρὰ φασμάτων ἐκ διαλειμμάτων ἐξαφανιζομένη ἐν τῷ σκό-

ται καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀναφαινομένη εἰς τὸ φῶς.

Ἡ μακρὰ αὐτὴ σειρά ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐκαλλιᾶς σκιαζομένη καὶ φωτιζομένη κατηυθύνετο ὅπου καὶ ἐγώ.

Ἐμπροσθεν τῆς φυλακῆς τὸ πλῆθος συνεπυκνωτο κατ' ὀλίγον, καὶ ἐξωγοῦτο ὡς ποταμὸς ὑπερχειλίζων καὶ διασπᾶσας τὰ προχώματά του. Τὰ στίλβοντα ὄπλα τῶν στρατιωτῶν ἐχάρασσαν ἐπὶ τῆς σκιάς λεπτὰς γραμμὰς ἀργυρᾶς, καὶ αἱ μακρὰὶ λόγχαι φωτιζόμεναι ὑπὸ τῶν ἀνακλάσεων τοῦ φωταερίου προσέκλουν ἀστραπᾶς ἐν τῷ πυκνῷ σκότει τῆς νυκτός. Καὶ ἡ χιὼν ἐξηπλοῦτο πανταχοῦ ὡς ἀτελεύτητον σάβανον ὑπὸ τὸν βαρὺν ἐλεῖνον οὐρανὸν, ὅστις ὠμοιάζε πρὸς ἀλάυμα νεκρικοῦ φερέτρου.

Κίνησις παράξενος, ὅλως ἀσυνήθης, ἀντικαθίστη τὴν σκυθρωπὴν ἡρεμίαν, ἣτις συνήθως ἐπικρατεῖ ἐν τοῖς διαδρόμοις τῆς φυλακῆς. Τὰ ἐρρυθμα βήματα τῶν στρατιωτῶν, τὰ κατεσπυρμένα καὶ πυρετώδη βήματα τῶν δεσμοφυλάκων, οἱ ψιθυρισμοὶ τῶν ἐξωθεν ἐρχομένων ἐξύπνιζον διὰ μυστηριώδους καὶ πενήμου τρόπου τὴν κοιμημένην ἠχὴ τῶν ὀλογύμων ἐκείνων τοίχων. Διερχόμενος εἶδον τὸ κελλίον εἰς ὃ μετηνέχθη ὁ Χάκλερ, ἵνα διέλθῃ τὴν ὑστάτην αὐτοῦ νύκτα. Ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐκρέματο Χριστὸς αἰμόρορατος ἐσταυρωμένος, ὁ δὲ κατάδικος καθήμενος πρὸ τραπέζης καὶ περιεστοιχιζόμενος ὑπὸ δεσμοφυλάκων περιέμενον ἀνακλῶν καὶ κατεπτοημένος, οὐδόλως προσέχων εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἱερέως. Οὐδὲ εἰδείξε κἀν τὴν φυσικὴν τῆς αὐτοσυντηρησίας ὁρμὴν, ἣν δεικνύει τὸ εἰς τὸ σφαγεῖον ἀπαγόμενον ζῷον. Ζωὴ, θάνατος, τῷ ἦτο πρᾶγμα ἀδιάφορον.— «Ἡθέλησα, εἶπεν εἰς τοὺς δικαστὰς, νὰ σκοτωθῶ μόνος μου ὅταν μ' ἀνεκάλυψαν, ἀλλὰ ἐσυλλογίστην ἔπειτα ὅτι σεῖς θὰ τὸ ἐκάμνετε καλλίτερά μου». Βλέπων τις αὐτὸν ἤθελε νομίσει ὅτι τὸ δὴ ἐκεῖνο ἔζη ἐν νάρκῃ ἐγκεφαλικῇ ὡς ἄνθρωπος, οὗ ὁ ἐγκέφαλος δὲν εἶνε ἄρτιος. Ἐδείπνησε κατὰ κόρον, ἀπεκοιμήθη ἡσύχως καὶ ἐγερθεὶς τῆς κλίνης ἔπιε καὶ ἐκάπνισε.

Ἡ αὐλὴ, ἐν ἣ γίνονται αἱ θανατώσεις, ὀνομάζεται αὐλὴ τῶν πτωμάτων, συγκαίνουσσα πρὸς τὸ κελλίον τοῦ καταδίκου διὰ μικροῦ διαδρόμου καὶ ἔχουσα σχῆμα στενοῦ τριγώνου. Κατὰ τὴν κορυφὴν τοῦ τριγώνου ὑψοῦται ἡ ἀγχόνη, οἱ δὲ θεαταὶ ἴστανται κατὰ τὴν βᾶσιν. Οὐδὲν θεᾶμα ὑπάρχει λυπηρότερον καὶ ἐλεεινότερον τῆς τριγώνου ἐκείνης αὐλῆς τῆς περιεσφιγμένης, οὕτως εἰπεῖν, μεταξὺ τριῶν ὑψίστων τοίχων ἐχόντων ὀπίσθεν σιδηροράκτους, ἐφ' ὧν προσφύονται χεῖρες περίεργοι καὶ μορφαὶ παλιῶναι τῶν καταδίκων.

Μετὰ θανασίμους βραδύτητας ἀνέλαμψε τέλος ἡ ἡμέρα ὡς αἰσχυρομένη διότι ἔμελλε νὰ φωτίσῃ τὸ φρικαλέον ἔργον, ὅπερ μετ' οὐ πολὺ ἤθελεν ἐκτελεσθῆ μεταξὺ τῶν τριῶν ἐκείνων τοίχων. Στοιχὸς στρατιωτῶν περιεκύκλου τὴν ἀγχόνην,

ἣτις ὑψοῦτο ἀπειλητικῇ ἔμπροσθεν τῶν ρυπαρῶν τοίχων ὡς τὸ ἀπαίσιον σχῆμα τοῦ δένδρου τοῦ ἐγκλήματος.

Σημαίνει ἡ ἐβδόμη παρὰ τέταρτον, καὶ ἐλαφρὸς ψιθυρισμὸς τῶν συνδικαζομένων ἀνθρώπων διαδίδεται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Αὐθωρεὶ ἐφάνη καὶ ὁ δῆμιος μετὰ τῶν τριῶν βοηθῶν του, ὁμοιάζων πρὸς μετὰπράτην ἐνδεδυμένον τὰ ἐορτάσιμά του. Οἱ δύο τῶν βοηθῶν ἦσαν νεώτατοι, ἀγένειοι ἔτι, ὁ δὲ τρίτος ἐρυθρὸν ἔχων τὸν πυκνὸν πώγωνά του, μόνος αὐτὸς ἐφαίνετο ὁποῖον εἶχεν ἐπάγγελμα.

Ὁ δῆμιος ἐξήτασε τὴν ἀγχόνην καὶ διὰ τοῦ δακτύλου ἐδείξε μέχρι τίνος σημείου ἔπρεπε νὰ ὑψωθῆ ὁ κατάδικος· ἔπειτα δὲ ἐξχαγῶν συλλογὴν σχοινίων ἐκ μέλανος σακκιδίου, ὅπερ ἐκράτει τις τῶν βοηθῶν, ἐξελέξατο ἐν καὶ τὸ εἶθεον ἐπὶ τῆς βαθμίδος παρὰ τὴν βᾶσιν τῆς ἀγχόνης, ἔτερον δὲ σχοινίον μικρότερον ἔχωσεν ἐν τῷ θυλακίῳ του.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν προκαταρκτικῶν τούτων ἐργασιῶν ἐξήγαγε τὸ ὥρολόγιόν του, καὶ ἰδὼν ὅτι ἤγγικεν ἡ ὥρα, ἔνευσεν εἰς τοὺς βοηθοὺς του ἐν ᾧ ταυτοχρόνως ἐσήμαινεν ἡ ὀργὴ. Ἀνοίγεται τότε ἡ ἐνδοτέρη θύρα τῆς αὐλῆς, καὶ ὁ Χάκλερ συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ πνευματικοῦ καὶ τοῦ ἀρχιψύλακος ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κλίμακος, τεταμένον ἔχων τὸν τράχηλον, τὸ βλέμμα ἀτενές, κρατῶν σταυρὸν διὰ τῶν συνεσπασμένων χειρῶν του· καταβαίνει τὰς τρεῖς βαθμίδας τῆς κλίμακος βήματι στεροῦ καὶ ἀσφαλεῖ, καὶ ἴσταται ὑπὸ τὴν ἀγχόνην. Ἡ ὄψις του ἦτο ὡσπερ σουδαρίου, θρόμβοι δὲ ἰδρώτος κατεκυλίοντο ἀπὸ τῶν κροτάφων κατὰ τῶν παρειῶν του, τὰ δὲ βλακῶδη καὶ μοχθηρὰ βλέμματά του περιστρέφοντο μετ' ἀπαθείας κτηνώδους ἐπὶ τοῦ δημίου, ἐπὶ τῶν βοηθῶν, ἐπὶ τῶν στρατιωτῶν, ἐπὶ τῶν δικαστῶν.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς προῦχθησε τρία βήματα καὶ παραδίδων τὸν κατάδικον εἰς τὸν δῆμιον εἶπε· «Παραδίδω εἰς χεῖράς σου τὸν Ραιμόνδον Χάκλερ καταδικασμένον εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον· ἐκτελέσατε τὸ καθήκόν σας».

Ὁ δῆμιος προσέκλινε, τὰ δὲ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ὑπεχώρησαν ὀλίγον. Ἐπειτα ὁ δῆμιος ἐκτείνας τὴν χεῖρα συνέλαβε τὸν κατάδικον, ὃν ὁ πνευματικὸς ὑπεβόηθει διὰ τῶν παραμυθητικῶν αὐτοῦ λόγων.

Οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον τρόμον ἐξεδήλωσεν ὁ Χάκλερ· ὅτε δὲ οἱ βοηθοὶ ἠθέλησαν νὰ τὸν ἐκδύσωσιν αὐτὸς εἶπεν· «Ἀφήσατέ με, τὸ κάμνω μόνος μου». Καὶ μετὰ τῆς ἀπαθείας καὶ ἡρεμίας ἀνθρώπου ἐκδυομένου ὅπως κοιμηθῆ τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου, ἐξεδύθη τῶν ἐπενδύτην του, τὸ περιεσπῆθίον του καὶ τὸν λαϊμοδέτην, καὶ τὰ ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς βαθμίδος τῆς ἀγχόνης. Χωρὶς δὲ νὰ ἐκστομίσῃ λέξιν, ἐπορεύθη καὶ ἔστη ὑπὸ τὴν

ἀγχόνην κλίνων τὴν κεφαλὴν ὀλίγον πρὸς τὸν ὄμωμον. Ἄφ' οὗ τῷ ἔδρασαν τὰς χεῖρας ὀπίσω, ὁ δῆμιος περιέβαλε ταχέως τὰ γόνατα τοῦ καταδίκου διὰ σχοινοῦ, τῷ ἔδρασε τοὺς πόδας καὶ παραχρῆμα οἱ βοηθοὶ ἀρπάσαντες αὐτὸν τὸν ἀνύψωσαν ταχέως, ὁ δὲ δῆμιος ἰστάμενος ἤδη ἐπὶ τῆς βαθμιδῆς ἐπέρασαν ἕτερον σχοινίον περὶ τὸν τράχηλον τοῦ Χάκλερ, ὅστις διὰ βιαίας κινήσεως προσεπάθησε νὰ ἀπαλλαγῆ τοῦ βρόχου. Ἄλλ' ἤδη ἐταλαντεύετο ἐν τῷ κενῷ! Οἱ θεαταὶ ἀσθμαίνοντες, ἀναυδοὶ ἀνατινασσομένοι ὑπὸ ψυχρῶν φρικιάσεων καὶ ἀποστρέφοντες τὸ πρόσωπον, παρετήρουν τὸ κρεμάμενον ἐκεῖνο σῶμα, ὅπερ ἐχόρευε καὶ περιστρέφετο εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σχοινοῦ.

Ὁ δῆμιος κύψας πρὸς τὸν ἀπαγχονιζόμενον ὤθησε βιαίως τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στῆθος ὡς θέλων νὰ διασπάσῃ τὴν σπονδυλικὴν αὐτοῦ στήλην. Ἐκάλυψεν ἔπειτα τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τὸ πᾶν ἐξετελέσθη.

Ὁ Χάκλερ ὑπῆρξέ ποτε ἐν τοῖς ζῶσι. — Ἄνὰ τοὺς ἀέρας δὲ, ὑπεράνω τῶν στεγῶν, ἄς ὁ ἀνατέλλων ἥλιος ἐφώτιζε διὰ ζωογόνου μειδιάματος, βραρὲς ἀντήχησε κῶδων βροδέως σημαίνων τὸ ἐπικήδειον, ἐν ᾧ τὸ συνηγμένον πρὸ τῆς φυλακῆς πλῆθος θορυβωδῶς συναζήτει τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ ἀπαγχονισθέντος.

Π. Ι. Φ.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΕΝ ΒΙΣΕΤΡΗΙ

Ἄλλοτε διὰ μακρῶν περιεγράψαμεν ἐν τῇ Ἑστία (Ἀριθ. 259) περίεργον ἑορτὴν δοθεῖσαν ἐν Βισέτρη, τῷ μεγάλῳ παρὰ τοὺς Παισιόους φρενοκομείῳ, ἐν ᾧ εὐρίσκουσιν ἄσυλον πολυάριθμα ἀνθρώπινα ὄντα ἀτελῆ ἢ ὑπὸ τῆς φύσεως ἠδικημένα, οἱ παράφρονες, οἱ βλάκες, οἱ παράλυτοι, ἢ ἄλλως ἀνάπηροι. Ἐσχάτως πάλιν ἄλλη ἑορτὴ ἐτελέσθη ἐν αὐτῇ χάριν τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων πλασμάτων, ὧν διὰ τοῦ τρόπου τούτου ζητεῖται ἢ πρὸς ὦραν καταπράυνσις ἢ ἀνακούφισις ἀπὸ τῶν μαστιζόντων αὐτοὺς δεινῶν. Ἡ διέυθυνσις τοῦ καταστήματος διωργάνωσε μουσικὴν συναυλίαν. Τὸ εὐρὸν τετραγωνικὸν προαύλιον, ὅπου οἱ βλάκες ἢ ἐπιληπτικοὶ παῖδες ἀσκοῦνται συνήθως εἰς ἀσκήσεις γυμναστικὰς, εἶχε μεταβληθῆ εἰς αἴθουσαν συναυλίας μετὰ ἀναβάθρου κεκοσμημένου διὰ τῆς προτομῆς τῆς Δημοκρατίας καὶ διὰ τροπαίων ἐν σημαῖων.

Πεντακόσιοι παράφρονες, ἐπιληπτικοὶ ἢ βλάκες, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν φυλάκων αὐτῶν, ἐπλήρουν τὴν αἴθουσαν ἔμπροσθεν ἐκάλητο τὰ μικρὰ ῥυθμικὰ παιδία, ἢ ἠλίθια, τὰ μὲν μὲ διαρκῆς ἐπὶ τῶν χειλέων μειδιάμα, τὰ δὲ μὲ κρανία παράμορφα, ἐπιμήκη ἢ πεπιεσμένα, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθρῶς καὶ τὸ στόμα συνεσπασμένον πλῆσιον αὐτῶν οἱ γέει ὅσοι πάσχουσιν ἐπιληψίαν, καὶ ὅπισθεν τὸ πλῆθος τῶν παραφρόνων τῶν μάλλον ἐν ἠλικίᾳ.

Ὅτε κατὰ τὴν πέμπτην ὥραν μετὰ μεσημβρί-

αν ἀφίκετο ὁ διευθυντὴς τοῦ καταστήματος κ. Ventajol μετὰ τῶν ἰατρῶν Bourneville, Voisin καὶ ἄλλων προσώπων, γενεῖαι περὶ τοὺς τριάκοντα ἐπιληπτικοὶ ἢ βλάκες, λίαν ἐπιτηδεῖως διευθυνόμενοι ὑπὸ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἔχοντας βελτὸν ἐπιμελητοῦ, ἐξετέλεσαν ἐν τῇ αὐτῇ διαφόρους ττοιχειώδεις γυμναστικὰς ἀσκήσεις συνοδευόμενας ὑπὸ ἄσματων ἐν ῥυθμῷ ψαλλομένων. Πρὸς τὰς ἀσκήσεις ταύτας δεικνύουσι μεγάλην κλίσιν, καὶ τινες αὐτῶν ἀπέκτησαν ἤδη τοσαύτην ἐμπειρίαν, ὅστε καὶ νὰ βραβεύονται εἰς τοὺς διαγωνισμούς. Ἐκ τοῦ ἰστοῦ τῆς σημαίας αὐτῶν ὑπῆρχον ἀνηρτημένα τρία μετάλλια, ὧν ἠξιώθησαν εἰς γυμναστικούς διαγωνισμούς τελεσθέντας ἐν τοῖς πέριξ.

Ἀμέσως μετὰ ταῦτα ἤρξατο ἡ συναυλία. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἡ αἴθουσα τοῦ προαυλίου ἀντήχει ἐκ ζωηροτάτων εὐρημιῶν. Ἄμτρον ἠδονὴν ἠσθάνοντο οἱ δυστυχῆς ἐκεῖνοι εἰς τὴν ἀκούσιν τῶν διαφόρων μουσικῶν τεμαχίων, τινὰς δὲ τῶν αἰδῶν ἐπανειλημμένως ἐκάλεσαν νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ ἀδόμενα. Ὑπῆρχον ὅμως καὶ οἱ μένοντες ὅλως ἀναίσθητοι εἰς τὴν ἑορτὴν, ὁ δὲ ἰατρὸς Voisin ἐδείκνυσεν εἷα τῶν ἀσθενῶν ἐκείνων, ὅστις ἐπὶ δύο ὀλόκληρα ἔτη οὐδ' ἄπαξ ἤνοιξε τὸ στόμα ἵνα προφέρῃ λέξιν τινὰ ἢ ἐλπίς τοῦ ἰατροῦ ἦτο ὅτι ἡ μουσικὴ θὰ τοῦ ἔλυε ὀλίγον τὴν γλῶσσαν, ἀλλ' ὅμως παρέστη εἰς τὴν συναυλίαν χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ εἴπῃ, ὅλως ξένος πρὸς τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα. Οὔτε τὰ ἔσματα, οὔτε τῶν ὀργάνων οἱ ἤχοι ἠδυνήθησαν νὰ τὸν ἐξεγείρωσι τοῦ ληθάργου.

Μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν ἐδεικνύετο ὡσαύτως παιδίον τι μὲ κρανίον ἐπιμήκες καὶ μέτωπον πεπιεσμένον, τοῦ ὁποῦ ἡ μανία ἦτο κλίσις ὀρμέμφυτος πρὸς τὸν φόνον. Τὸ κριδίον τοῦτο εἶνε ὅλως ἠλίθιον τὴν δὲ μόνην ἀπὲν νοημοσύνης, ἥτις φωτίζει τὸ πνεῦμά του, μετεχειρίζετο εἰς τὸ νὰ ζητῇ νὰ στραγγαλίσῃ τοὺς γείτονάς του. Τὴν προτεραίαν τῆς συναυλίας εἰς τῶν φυλάκων τὸ ἐπρόφθασε καθ' ἣν στιγμὴν εἶχεν εἰσχωρήσει λάθρα παρὰ τινι τῶν συνοίκων του, οὐτινος εἶχεν ἀρχίσει νὰ περισφιγγῇ δυνατὰ τὸν λαιμόν. Ἡ μουσικὴ φαίνεται ὅτι κατορθώνει νὰ πρᾶνῃ αὐτὸ, ὅταν τις κρίνῃ ἐκ τῆς εὐφροσύνου ἐκφράσεως, ἥτις ἐκδηλοῦται ἐπὶ τῆς μορφῆς του ἅμα ὡς ἀκουσθῶσιν οἱ ἤχοι μουσικοῦ ὀργάνου.

Κατὰ τὴν συναυλίαν ἀπηγγέλλθησαν ποιήσεις, καὶ ἔσματα ὠραῖα ἐψάλλθησαν ὑπὸ ἐγκρίτων αἰδῶν, ἔληξε δὲ ἡ ἑορτὴ διὰ τινος παντομίμας, ἥτις εὐχαρίστησε μεγάλως τοὺς παράφρονες.

Ἐνεκα τοῦ ἐπικρατοῦντος υπερβολικοῦ καύσωτος φόβου ὑπῆρχε μὴ τις ἀσθενὴς πάθη προσβολὴν τῆς κατατροχούσης αὐτὸν νόσου. Ἐπὶ στιγμὴν μάλιστα μεγάλη κατέλαβε πάντας συγκίνησις ἀκουσθείσης κραυγῆς τινος εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης, ὅπερ ἔκαμε τοὺς θεατὰς νὰ ἐγερθῶσι στρέφοντες ἐκεῖσε τὰ βλέμματα. Εὐτυχῶς ἡ κραυγὴ